

Patent europejski

Witold Biskup*

Patent jest dokumentem stwierdzającym własność wynalazku i wyłączne prawo do korzystania z niego w sposób zarobkowy lub zawodowy.

Wynalazki podlegające patentowaniu

Patent jest udzielany na nowe rozwiązania o charakterze technicznym, nadające się do stosowania. Jednakże za wynalazki nie uznaje się odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych, wytworów o charakterze jedynie estetycznym, planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej, wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki, programów komputerowych oraz przedstawiania informacji. Istnieje również pewna grupa wynalazków, na które nie udziela się patentów. Należą do nich wynalazki, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami, wynalazki dotyczące odmian roślin lub rasy zwierząt oraz czysto biologicznych sposobów hodowli roślin lub zwierząt, wynalazki dotyczące sposobów leczenia ludzi i zwierząt metodami chirurgicznymi lub terapeutycznymi oraz sposobów diagnostyki stosowanych na ludziach i zwierzętach.

Ograniczenie praw wyłącznych — patentu

Prawo wyłączne stwierdzone wydaniem patentu podlega także pewnym ograniczeniom, do których należą:

- ograniczenia terytorialne
- ograniczenia merytoryczne
- ograniczenia czasowe.

Ograniczenia terytorialne oznaczają, że prawo wyłączne do wynalazku — patent — obowiązuje na obszarze kraju, którego organ takiego prawa udzielił. Decyzja o udzieleniu prawa wyłącznego poprzedzona jest zwykle postępowaniem sprawdzającym, czy wynalazek spełnia kryteria nowości, możliwości stosowania oraz inne kryteria przyjęte w danym państwie. Właściciel wynalazku chcący uzyskać prawo wyłączne — patent — w kilku (wielu) krajach, powinien dokonać zgłoszenia odrębnie w każdym kraju i poddać się procedurze obowiązującej w danym kraju.

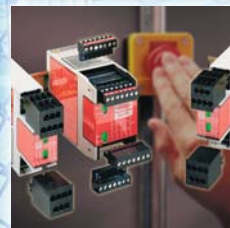
Ograniczenia merytoryczne oznaczają, że zakres ochrony wynalazku jest ograniczony zastrzeżeniami patentowymi. Jak już wspomniałem, ze względu na procedury zmierzające do udzielenia patentu obowiązujące w poszczególnych krajach, zakres ochrony wynalazku, wyznaczany zastrzeżeniami patentowymi, może być różny.

Ograniczenia czasowe oznaczają, że czas trwania prawa wyłącznego — patentu — jest ograniczony. Z reguły czas ten wynosi 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku i jest podzielony na okresy. Utrzymanie w mocy patentu jest uwarunkowane wniesieniem stosowanej opłaty za kolejne okresy. Niewniesienie opłaty powoduje wygaśnięcie prawa wyłącznego — patentu.

Jak wynika z powyższego przeglądu, prawo wyłączne na wynalazek może mieć różny zakres w poszczególnych krajach. Prowadzenie postępowania w celu uzyskania patentu w wielu krajach pociąga za sobą znaczne koszty. →

* mgr inż. Witold Biskup – rzecznik patentowy

TURCK

Zapraszamy
na naszą
stronę
internetową:
www.turck.pl

REKLAMA

SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA OSÓB I MASZYN

Nasze produkty zapewniają kompleksową ofertę w dziedzinie bezpieczeństwa w przemyśle

- Oferta zabezpieczeń obejmuje m.in.:
- światłowodowy system przełączników bezpieczeństwa PICO-GUARD łączący w sobie technologię światłowodową i fotoelektryczną
 - szeroki wybór kurtyn świetlnych w różnych rozdzielczościach i rozmiarach
 - szeroki wybór modułów bezpieczeństwa
 - fotoelektryczne przyciski kontroli dwuręcznej
 - mechaniczne wyłączniki bezpieczeństwa

- kurtyny świetlne EZ-SCREEN ze zintegrowanym sterownikiem w wyjątkowo korzystnych cenach

BANNER
the photoelectric specialist

TURCK
Wasza satysfakcja to nasz sukces!

TURCK Sp. z o.o.
ul. Kępska 2, 45-129 Opole
tel. 0-77/443 48 00, fax 0-77/443 48 01
e-mail: turck@turck.pl, internet: www.turck.pl

→ Patent europejski

Poszukiwano rozwiązań pozwalających stosowaniem jednej procedury uzyskać prawo wyłączne na wynalazek w wielu krajach, o takim samym zakresie merytorycznym, przy znacznym obniżeniu kosztów postępowania.

W tym celu została powołana konwencja monachijska z 5 października 1973 r. o udzielaniu patentów europejskich, w skrócie zwana EPC. Konwencję tę podpisało 16 państw. Pierwszymi państwami, w których konwencja ta weszła w życie 7 października 1977 roku były: Belgia, Holandia, Francja, Luksemburg, Szwajcaria, RFN i Wielka Brytania.

Należy podkreślić, że konwencja o patencie europejskim jest konwencją otwartą, dostępną dla każdego państwa; oczywiście po spełnieniu określonych warunków przewidzianych w konwencji. Obecnie uczestnikami konwencji monachijskiej jest 28 państw, w tym: Bułgaria, Turcja, Rumunia niebędące członkami Unii Europejskiej.

Polska przystąpiła do konwencji o patencie europejskim z 1 marca 2004 r.

Celem konwencji o patencie europejskim jest zapewnienie łatwiejszego i tańszego uzyskania ochrony wynalazków w umawiających się państwach, poprzez stworzenie jednej procedury do uzyskania patentu na podstawie ujednoliconego zbioru przepisów.

Należy podkreślić, że udzielony patent europejski przyznaje jego właścicielowi takie same prawa, jakie przysługiwałyby na podstawie patentu udzielonego w danym państwie. Oznacza to, że właściciel patentu uzyskuje w określonych państwach prawa o takim samym zakresie merytorycznym, co może mieć istotne znaczenie przy dochodzeniu roszczeń z tytułu naruszenia patentu.

Postępowanie w celu uzyskania patentu europejskiego

Właściciel wynalazku, chcący uzyskać patent w państwach będących członkami konwencji o patencie europejskim, powinien dokonać zgłoszenia w Europejskim Urzędzie Patentowym (EUP). Zgłoszenie takie powinno zawierać odpowiednie dokumenty, z których najważniejszym jest opis wynalazku oraz zastrzeżenia patentowe określające zakres żądanej ochrony. Równie ważnym dokumentem jest podanie o udzielenie patentu, w którym zgłaszający określa państwa na jakie ma się rozciągać patent europejski. Należy dodać, że aż do chwili udzielenia patentu europejskiego wyznaczenie państwa może być w każdej chwili wycofane, natomiast żadne państwo niewskazane w podaniu o udzielenie patentu nie może zostać dodatkowo wyznaczone.

Zgłoszenia można dokonać bezpośrednio w Europejskim Urzędzie Patentowym lub w odpowiednim urzędzie krajowym, zobowiązanym do przekazania tego zgłoszenia do EUP. Zgłoszenie europejskie powinno być dokonane w jednym z języków urzędowych EUP – niemieckim, angielskim lub francuskim.

W przepisach dotyczących procedury postępowania przed Europejskim Urzędem Patentowym przewidziano pewne ułatwienia językowe. Ułatwienia te dotyczą zgłaszających mających miejsce zamieszkania lub główną siedzibę firmy w jednym z państw członków konwencji, w którym językiem urzędowym nie jest język angielski, niemiecki lub francuski, a także obywateli tych państw mających miejsce zamieszkania za granicą. Zgłaszający ci mogą dokonać zgłoszenia w języku urzędowym własnego państwa. Jednak w terminie trzech miesięcy są zobowiązani do złożenia tłumaczenia na jeden z języków urzędowych EUP. Ułatwienie to dotyczy również procedury następującej po dokonaniu zgłoszenia. Jednakże dokumenty wytworzone w tym postępowaniu muszą być złożone w terminie jednego miesiąca w tłumaczeniu na jeden z języków urzędowych EUP. Korzystający z tego ułatwienia językowego uzyskują 20 % zniżki od opłaty za zgłoszenie, opłaty za badania pełne, opłaty od sprzeciwu oraz opłaty od odwołania.

W myśl polskiej ustawy z 14 marca 2003 r. o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz o skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel polski lub osoba mająca odpowiednio miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązany jest do dokonania europejskiego zgłoszenia patentowego w Urzędzie Patentowym i dołączenie jego tłumaczenia na język polski. To ograniczenie ma na celu wyeliminowanie zgłoszeń do EUP wynalazków tajnych.

Procedura udzielania patentu europejskiego

Po dokonaniu zgłoszenia w EUP rozpoczyna się procedura udzielania patentu europejskiego.

Pierwszym etapem tej procedury są badania formalne, których celem jest sprawdzenie poprawności zgłoszenia. W wypadku stwierdzenia jakichkolwiek braków, zgłaszający zostaje wezwany do ich usunięcia. Na tym etapie postępowania prowadzone są również poszukiwania, mające na celu ujawnienie materiałów, które mogą być brane pod uwagę podczas prowadzenia badań pełnych. Z poszukiwań tych sporządzany jest raport przekazywany zgłaszającemu. Na podstawie tego raportu, zgłaszający może ograniczyć zakres żądanej ochrony lub zrezygnować z ubiegania się o udzielenie patentu europejskiego. Takie postępowanie pozwala zgłaszającemu, w wypadku podjęcia – na podstawie raportu z poszukiwań – decyzji o rezygnacji z dalszego postępowania, na nieponoszenie dalszych, niemałych kosztów.

Drugim etapem procedury są badania pełne przeprowadzane na wniosek zgłaszającego i udzielenie patentu, prowadzone przez ekspertów technicznych. W trakcie tej procedury ekspert techniczny kontaktuje się ze zgłaszającym odpowiednimi zawiadomieniami piśmennymi. Możliwy jest także kontakt telefoniczny, a także bezpośrednie rozmowy. Jeżeli ten etap postę-

Sterowniki silników krokowych
kontrola ruchu, choppery z mikro krokiem

Silniki krokowe 2-, 3- i 5-fazowe do 6,3 Ncm
przekładnie planetarne do silników

Silniki prądu stałego komutatorowe od 1do 300W
Z przekładnią zębatą lub planetarną, akulatory, silowniki liniowe DC

Czujniki zbliżeniowe
Indukcyjne, fotoelektryczne, pojemnościowe, światłowodowe

Przetworniki do pomiaru przemieszczeń liniowych
potencjometryczne, indukcyjne, magnetostrykcyjne, linkowe

Przetworniki optoelektroniczne
obrotowo-impulsowe, obrotowo-kodowa, pomiarowe, przemysłowe

Osprzęt silników, Indeksery, zadajniki, załączacze, sprzęgła
karty kontroli ruchu do PC, chipy stopni mocy i kontroli ruchu

Manipulatory i trackballe
z potencjometrami precyzyjnymi, bezstykowe, do zabudowy

powania kończy się udzieleniem patentu europejskiego, następuje publikacja o udzieleniu patentu europejskiego. W ciągu dziewięciu miesięcy od tej daty każda osoba może złożyć w EUP sprzeciw wobec udzielenia patentu europejskiego. EUP zawiadamia o złożeniu sprzeciwu właściciela patentu, a sam dokonuje badania zasadności sprzeciwu i wydaje odpowiednie decyzje.

Dodać należy, że na każdym etapie postępowania prowadzonego przez EUP, zgłaszający ma możliwość odwołania się od decyzji tego urzędu.

Oplaty związane z postępowaniem i udzieleniem patentu europejskiego

Przy podejmowaniu, przez właściciela wynalazku, decyzji o dokonaniu zgłoszenia o udzielenie patentu europejskiego, istotną przesłanką są koszty związane ze zgłoszeniem i postępowaniem. Są to opłaty wnoszone do EUP w każdym etapie postępowania.

Oplaty wynoszą:

● za zgłoszenie złożone na nośniku papierowym	125 euro
● za zgłoszenie złożone w formie elektronicznej	90 euro
● za przeprowadzenie poszukiwań	690 euro
● za wyznaczenie każdego kraju	75 euro
● maksymalnie za siedem wyznażeń	525 euro

Tak więc podstawowe opłaty, jakie musi wnieść zgłaszający ubiegający się o udzielenie patentu europejskiego, to 1.340 euro.

Zgłaszający, który po otrzymaniu raportu z poszukiwań decyduje się na dalsze postępowanie, powinien złożyć wniosek o badania pełne oraz uiścić opłatę za ich przeprowadzenie – 1.430 euro.

Wspomniane opłaty powinny być wnoszone w ściśle określonych terminach, których przekroczenie powoduje dodatkowe opłaty. Niewnieśnienie opłat za zgłoszenie i poszukiwanie w wyznaczonym terminie – jednego miesiąca – od daty zgłoszenia, powoduje, że zgłoszenie uznaje się za wycofane.

Poza wymienionymi opłatami podstawowymi, zgłaszający ponosi również inne koszty postępowania, np. dodatkowa opłata za jedenaste i każde następne zastrzeżenie wynosi 40 euro.

Po przeprowadzeniu postępowania zakończonego udzieleniem patentu, należy wnieść opłatę, która obejmuje również wydrukowanie opisu patentu europejskiego – 715 euro, jeśli opis zawiera do 35 stron. Za każdą dodatkową stronę wnosi się opłatę – 10 euro.

Utrzymanie w mocy patentu europejskiego jest związane z wnoszeniem opłat okresowych, corocznie począwszy od trzeciego roku od daty zgłoszenia. Opłaty te wynoszą od 380 euro za trzeci rok do 1.020 euro za rok dziesiąty i każdy następny.

Skutki patentu europejskiego w Polsce

Przez uzyskanie patentu europejskiego, w którym Polska została wyznaczona jako kraj ochrony, nabywa się takie same prawa jakie przyznaje patent udzielony na podstawie ustawy z 30 czerwca 2000 r. *Prawo własności przemysłowej*. Uprawniony z patentu europejskiego jest obowiązany złożyć w UP RP tłumaczenie europejskiego opisu patentowego na język polski w terminie trzech miesięcy od daty opublikowania przez EUP informacji o udzieleniu patentu.

Opłaty okresowe za utrzymanie w mocy patentu europejskiego, w którym Polska została krajem wyznaczonym – począwszy od roku następującego po roku, w którym EUP opublikował informację o udzieleniu patentu – wnosi się do UP RP, według tabeli opłat okresowych obowiązującej w Polsce.